

ระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้ตัวหนังสือไทย

ของ

คณะกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมภาษาไทย

พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานศพ

นายธวัช สุประภาตะนันท์

ผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี

เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

นะเมรุวัดไตรมิตรวิทยาราม

คำนำ

นางนันทกา สุประภาตะนันท์ ได้มาแจ้งต่อคณะกรรมการส่งเสริม
วันฉัตรภาษาไทย ขออนุญาตพิมพ์ระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้ตัว
หนังสือไทย เพื่อแจกเป็นมิตรพลในการชาปนกิจสพ นายฉวี
สุประภาตะนันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี ผู้สามี คณะกรรมการ
ส่งเสริมวันฉัตรภาษาไทย เห็นชอบในความประสงค์ของนางนันทกา
สุประภาตะนันท์ ที่จะช่วยส่งเสริมวันฉัตรภาษาไทยให้แพร่หลาย จึง
อนุญาตให้นางนันทกา สุประภาตะนันท์ พิมพ์ระเบียบและหลักเกณฑ์
การใช้ตัวหนังสือไทยนี้ได้

ชอกุศลวาสนอนี้ จงคนย่นทานให้ วิจารณ์ของนายฉวี
สุประภาตะนันท์ ประสพสุขในสัมปรายภพ เทอน.

คณะกรรมการส่งเสริมวันฉัตรภาษาไทย.

นายธวัช สุประภาตะนันท์

TJDC
ชาติ: ๒๕๕๒

24/06/2564
มรณะ: ๒๕๖๕

ประวัติ

อวิช สุประภาตะนันท์ เป็นบุตรนายอ่อนนางยุ้ย สุประภาตะนันท์
เกิดปีระกา วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๒ ที่ตำบลไถ่จัน
อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บิดาถึงแก่กรรมแต่ยังเยาว์ จึง
ตกอยู่ในอุปการะเลี้ยงดูของมารดาตลอดมา อวิชถูกส่งเข้ามาศึกษา
ในกรุงเทพฯ ๗ หน้ อยู่นานอายุประมาณ ๑๑ ปี มารดาก็ถึงแก่กรรมไปอีก
ผู้หนึ่ง ละบุตรชายไว้ ในขณะกำลังอยู่ในวัยรุ่น อวิชต้องหาเลี้ยง
ตนเอง ต้องเผชิญกับความยากลำบากและอุปสรรคนานัปการในการ
ดำเนินชีวิต เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นช่วยสร้างอวิชให้เป็นคน
เข้มแข็ง อุตทนและรักอาชีพอิสระ ตั้งมั่นงานที่อวิชรักก็คืองาน
หนังสือพิมพ์ ซึ่งเจ้าตัวเพียรฝึกฝน และเคยขากย่นในงานนั้นมามาก
ครั้งหนึ่งเคยได้ รับตำแหน่งบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "เทสบาล" ของ
เทสบาลนครกรุงเทพ

ในพ.ศ. ๒๔๘๑ ได้ รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดสระบุรี และใน พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้ รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
สภานครกรุงเทพ ด้วย ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้ รับเลือกเป็น
สมาชิกสภานครกรุงเทพช้ออกครั้งหนึ่ง ขณะถึงแก่กรรมยังคงดำรง
ตำแหน่งทั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภานคร กรุงเทพ

ในเดือนสิงหาคม ๒๔๘๓ ได้ ทำการสมรสกับนางสาวนันท์กา
สวัสดิ์-ชูโต บุตรีนายพงษ์สวัสดิ์-ชูโต (พระยาอนุชิตชาณชัย)

โดย พนะ ร ท่านจอมพลแปลก พิบูลสงครามนายกรัฐมนตรีได้กรุณา
เป็นเจ้าภาพจัดงานให้กระทำเนียบวงสวนกุหลาบ นับแต่สมรสมาจนถึง
มรณะเป็นเวลา รวม ๒ ปี ไม่มีขัตติกา

หลังการสมรสราว ๑ ปี ก็ชใน พ.ศ. ๒๔๙๔ เริ่มป่วยกระเสาะ
กระแสะด้วยโรคกระเพาะอาหารและลำไส้ ภายหลังอาการหนักลง
วันโรคทางปอดซึ่งเคยเป็นและสงบมานาน ปีแล้วก็ลุกลามขึ้น อีกอย่าง
แรง อาศัยกินเจ้าตัวมีกำลังใจเข้มแข็ง จึงสามารถ ต่อสู้ กับความ
ทุกข์ทรมานมาได้ถึง ๙ เดือนเศษ ในความดูแลและพยาบาลของ
ภรรยา ตลอดเวลาของการป่วยด้วยความหวังดี เสมอว่าตนจะหาย
สักวันหนึ่ง แต่ร่างกายหามีความเข้มแข็งเท่าจิตใจ ใจไม่ กลัวคือ
กำลังลดถอยลงเป็นลำดับสุดท้ายแพทย์จะเยียวยาต่อไปได้ ถึงแก่กรรม
เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๔๙๕ เวลา ๘.๕๐ น ณบ้านถนน
ศรีอยุธยา จำนวนอายุได้ ๓๒ ปี ๗ เดือนกับ ๒๒ วัน

อนึ่ง ผู้มรณะไกรยพระราชทานเหรียญช่วยราชการเชิดชัยภายใน
คราวมีกรณีพิพาทกับอินโดจีนฝรั่งเศส

คำของท่านนายกรัฐมนตรี
กล่าวในการประชุมพิเศษ
ของคณะอนุกรรมการทำปทานุกรมแบบใหม่

บัดนี้เราได้ออกตรวจหนังสือที่เคยใช้ ในภาษาไทยออกไป ๑๖ ตัว
แล้ว กล่าวคือ ศักดิ์ระออก ๕ ตัว พยัญชนะ ๑๓ ตัว จึงต้อง
ถือว่า เวลาตรวจหนังสือ ๑๖ ตัวนั้นไม่มีใช้ อีกต่อไป และคำไทย
ของเราก็ต้องเขียนกันด้วยสระและพยัญชนะที่ยังคงเหลืออยู่ เมื่อตรวจ
หนังสือมีจำนวนน้อยลง ก็จะไปคำที่จะมาจากภาษาอื่น ก็จะมาได้น้อยลงไปด้วย
แต่มีคำไทยที่เราใช้กันอยู่แล้วในเวลานี้เป็นจำนวนมากที่มาจากภาษาบาลีอย่าง
สันสกฤตอย่าง เขมรอย่าง และจากภาษาอื่น ๆ บ้าง เราต้องใช้ตรวจหนังสือที่เหลืออยู่นั้น เขียนแทนตัว
หนังสือที่ถูกตัดออกไป โดยเหตุที่ตรวจหนังสือออกไปแล้ว แต่คำยังคงอยู่
การเขียนคำที่มาจากภาษานั้น ๆ จึงทำไม่ได้เต็มที่ ถ้าจะเปรียบก็เหมือนเรามีกรอรูปขนาด ๑๒ นิ้ว แล้วเอารูปขนาด ๘
นิ้วไปใส่แทน ก็คงไม่ได้มีกรอชนิดนี้ใด คำในภาษาไทยที่ตัดตัวอักษรลงไปแล้วก็ฉนั้น^๑ เพราะฉะนั้นจึงเขียนคำในภาษาไทยของเรา
จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น ตัว ส เมื่อก่อนมีอยู่ สามตัว

บันเรามาเหลือหยู่ตัวเดียว เราก้เอาคำที่ เมื่อ ก่อน เขียน ทัวย ส
 สามตัวนั้น มารวมเขียนหยู่ใน ส ทัวเดียวกัน เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็น่า
 จะทำให้ความหมาย ซึ่ประชาชนเข้าใจหยู่แต่เดิมเปลี่ยนแปลงไป
 ใค เช่น พณ เมื่อคค ฌ ออกไปแล้ว ก็เขียนก้เขียนเป็น พน
 ความหมายก็อาจแปลไคว่า ข่า ไป คำอื่น ๆ ก็น่าจะเป็นเช่นนั้นเหมือน
 กัน เพราะฉะนั้นการคคทัวออกสรวกก็อาจกะทบกะเทอนไค

แต่เมื่อมาพิจารณาคคคคแล้ว ก็เห็นว่าเป็นสิ่งก้เก็ ไขไค เพราะ
 คำในภาษาไทยที่เรารู้หยู่ในขคนี้ อาจจำแนกออกไคเป็น ๒ จำพวก คค

จำพวกที่ ๑ คำไทยเดิม ไคแก่คำไทยที่เรารู้มาใช้มาแต่เดิม
 ตลอดการณถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา และต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ คำ
 ไทยเดิมเหล่านี้ คเนว่ามีหยู่ราว ๗๐ เปอร์เซ็นต์ แม้จะคคทัวออกสรว
 คคไป หย่างที่ไคคคกันมาแล้ว ก็ไม่เป็นข้นหากะทบกะเทอนวช
 เขียน เพราะคำไทยของเราเขียนตรงตัวหย่างคำพูดหยู่แล้ว โยราน
 ก้เคยคคเป็น ก ข เล็ก สำหรับใช้เขียนคำไทยโดยคคเพราะ

จำพวกที่ ๒ คำที่ขมมาจากภาษาอื่น คำจำพวกนี้ คเนว่ามี
 หยู่ราว ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนมากมาจากบาลีสันสกฤต ทงนก็เนอง
 มาแต่การคคคคและความเจริญของโลก เมื่อโลกเจริญข ความ
 รู้ใหม่ ๆ ก้เกิดข เราจึงต้องหาคำมาใช้เรียกสิ่งเหล่านั้น เรา
 เอาคำไทยแท้ ๆ มาผสมตั้งชชชชเรียก ก็มกไม่ค้อยจะชชชชเรียกกัน

จึงต้องยืมภาษาอื่นมาใช้ เช่น วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ ไปรษณีย์ เหตุ
 นี้คำในภาษาของเราที่เพิ่มพูนขึ้น คำจำพวกที่ ๒ นี้ เมื่อได้
 พิจารณาวางหลักเกณฑ์ ในการนำมาใช้เสียให้เป็นระเบียบแล้ว ก็ไม่
 น่าจะเป็นการกระทบกระเทือนอื่นใด

จึงเห็นว่า คို့ไปเราควรจะเลือกยืมเอาคำจากภาษาหนึ่งภาษา
 ใดโดยเฉพาะ เสมือนเป็นแม่ภาษาของเรา ที่จะคัดลอกคำออก
 มาให้เราใช้ เราไม่ควรเอามาจากแม่ภาษาหลายแม่หนึ่ง เห็นว่า
 แม่ภาษาที่เหมาะสมของเรา ควรเป็นบาลี จึงควรกำหนดเสียว่า คို့ไป
 เราจะนำคำมาใช้ ในภาษาไทยใหม่ ต้องค้นหามาจากภาษาบาลี เพราะ
 เราถือว่า เมืองเราเป็นเมืองพระ ประเทศเราได้รับเกียรติพระพุท
 ธิศาสนาแต่โบราณเป็นเวลาช้านาน เรานับถือพระพุทธเจ้า เรา
 ก็ต้องนับถือภาษาในศาสนาของพระองค์ท่านด้วย และเราก็ได้เคยนำ
 เอาคำบาลีมาใช้กันแต่ก่อนแพร่หลายแล้ว ภาษาบาลีจึงเป็นเหมือนแม่
 ภาษาของเรา ถ้าเราจะต้องวินิจฉัยว่า เราควรมิแม่ภาษาไหน เรา
 เราได้ตกลงเลือกเอาบาลี

ระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้ตัวหนังสือไทย

ภาษาไทยที่เป็นภาษาหนังสือ ส่วนใหญ่ได้คำมาจาก ภาษา
 บาลีและสันสกฤต ส่วนคำที่ประชาชนใช้พูดกันเป็นพื้นภาษา ย่อม
 เป็นคำมาจากไทยเดิม และคำที่ได้มาจาก ภาษาเขมร ย่นย่อด้วย
 คำภาษาบาลีนั้น ตัวสกทกต้องเป็นตัวซ้ำเสมอ เช่น กิระ อมม เป็นต้น
 เมื่ออ่านต้องออกเสียงตัวหลังด้วย เช่น กิระ อัมมะ ส่วนตัวสกทกใน
 ภาษาสันสกฤตย่อเหมือนตัวอื่น เช่น ยุคฺต สยฺต เป็นต้น เมื่ออ่าน
 ต้องออกเสียงตัวหลังด้วย เช่น ยุคฺตฺระ สยฺตฺระ เพราะฉะนั้นเมื่อนำมา
 ใช้เขียนในภาษาไทย เป็นคำ ๆ ไปก็ไม่ได้อ่านออกเสียง ตัวหลัง เหมือน
 การอ่านอย่างบาลีหรือสันสกฤต ในการปรับปรุงการเขียนใหม่คราวนี้
 คณะกรรมการฯ จึงได้วางหลักไว้ดังต่อไปนี้

๑. การเขียนคำมาจากบาลี-สันสกฤต

(๑) หลักทั่วไป ให้เขียนตามบาลี

แต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ตัดตัวซ้ำหรือตัวซ้อนออก

- ก. เมื่อตัวสกทกมีอักษรซ้ำ เช่น อตฺตภาพ หรือ อภิสฺร
 ชฺชน เช่น หตฺตกัม ถ้าตัวหลังไม่มีสระกำกับ เช่น สกฺกขัปปฺพ ทุกฺข
 อตฺตค พุชฺชคค กิรฺร นีรฺร อากิรฺร อมฺมิจฺจ รัชชฺช อสฺสณฺณ กนิตฺต รัตต
 เสกฺต สมนฺทค ภัทฺตชยา กมฺม อมฺม ให้ตัดตัวซ้ำออกเสียเป็น อตภาพ
 หตกัม สกขัปป กุชฺช อภิราชคฺค หยคฺค กิร นีร อากิร อัมมาจ รัชกาล

ฮาสน์ณ กนิธ รัตยาล รัตนันนุณ เสถกิจ สมุทเสนา พริยา กัม ธิม

ข. คำบาลี ลงท้ายด้วย ศติ เช่น นิรุติ วัตติ
สัมปัตติ เมื่อมาเป็นคำไทย ไม่ออกเสียง ติ ก็ให้
ศติ ศ วัณออกเสียง เป็น นิรุติ ประวัต สมบัติ แหม่มคำอนมา
สนธิทำให้ออกเสียง ติ ด้วย ก็ไม่ต้องซ้ำอน ศ เช่น นิรุติสาคร
ประวัตสาคร

ค. คำทมิฬและตัวซ้อน ซึ่งบาลีเต็มเข้าในการสนธิ
เช่น สยปลาย อธิปลาย อายุกชัย สันนิฏฐาน อุปัชฌาย์ เมื่อเป็นคำไทย
ให้ตัดทมิฬและตัวซ้อนออกเสีย เขียนเป็น สบาย อธิบาย อายุกชัย
สันนิธาน อุปัชฌาย์

ง. อุปสัค นิส ทุส อท ตามหลักบาลี ถ้าใช้นำคำที่ชน
คนช่วยพยัญชนะให้เปลี่ยนเป็นตัวซ้ำหรือซ้อน เช่น นิ+เทส เป็น
นิทเทส ทุ+วิท เป็น ทุทวิท อุ+ทิส เป็น อุททิส เมื่อนำมาใช้ใน
ภาษาไทย ให้ใช้เป็น นิ ทุ อุ เช่น นิเทส ทุวิท อุทิส อุธรรณ

จ. คำที่มีรูป ๒-ยบ ในบาลี เช่น เชยย เทยย เวยยา-
กรณ เสยย ปชาธิปเตยย เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย ให้เขียนเป็น
ไ-ย แม้จะมีรูปสระตามมา เช่น ไชย ไชยา ไทย ไวยากรณ ไสย-
สาคร ไสยา ประชาธิปไตย

แต่ไม่ตกในกรณีดังต่อไปนี้

ก. คำทมิฬ และ ตัวซ้อน ที่นำเข้ามาใน ขช ก.

ข้างต้นนั้น ถ้าตัวหลังมี สระ ถ้าพยัญไม่ตอ้งคัดตัวซ้ำและตัวซ้อนออก
เช่น อักคาริปไตย หัตถิ ทุกขารมน อักคิ พยัคคิ ราชกัจจา อนิจจา
วิชัยุปการ สัณณา กนิเตถา รัตถาภิยาถโนยาย อัมมะ อัมมาธิปไตย
กัมมาธิการ เสถถิ สมุททานุภาพ สัทธา วิทถิ สัทถิ วุทถิ

ข. คำไทยที่ออกเสียงเต็ม สระ ก็ไม่ตัด เช่น บุคคล
ประภัสสร

ค. คำที่สกัดด้วย จล และ ขณ ตามรูปยาลิ ก็ไม่ตัด
เพราะ ฉ. และ ผ. ไม่เคยเป็นตัวสกัดในภาษาไทย เช่น อัจฉริยบุรล
มัจฉมังสาหาร ขยณชาติ

ง. คำที่ควนสกัดเหมือนกัน แต่เพื่อให้มีความหมาย
ต่างกันจึงไม่ตัด เช่น พระพุทธเจ้า ไม่ตัด ท. ในคำว่า พุทธ ออก
เพื่อให้ต่างกับย คาวพระพอร

(๓) ให้เขียนตามรูปสันสกฤตได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

ก. เมื่อเขียนตามยาลิ เสียงในภาษาไทยไม่สั้นหรือ
มีคำพ้องมากให้แปลงไปทางสันสกฤต เช่น ปรกติ กัลปนา สัตว
สวรรณท ไม่ใช่รูปยาลิเป็น ปรกติ กัลปนา สัต สัก หรือ แปลงให้เสียง
สั้นในภาษาไทย เช่น ชรรค ชมพุนท มารกา

ข. ในกรณีที่ตอ้งการจำแนกความหมาย ให้ใช้รูป ยาลิ
ความหมายหนึ่ง รูปสันสกฤตความหมายหนึ่ง และรูปคำแปลงอีก
ความหมายหนึ่ง เช่น มายา (ยาลิ สันสกฤต) มารยา (คำแปลง)

วิชา (บาลี) วิชา (คำแผลง) วิทยา (สันสกฤต) กติกา (บาลี)
 กวีคดีกา (สันสกฤต) สูณหาย (สูณ-บาลี) สูณย์กลาง (สูณ-
 สันสกฤต)

(๓) คำที่ใช้ ร. หัน

คำที่ออกเสียง อัน ในแม่ กน จึงให้เขียน ร. หัน เช่น
 ส้างสรรค มรรคา บรรพบุรุษ สारบรรณ วรรณคดี บรรณาธิการ แม้มี
 อักษรสกคในแม่อื่น ซึ่งมีได้ปรากฏทันทีตามมาก็คงออกเสียง อัน
 ส่วนคำที่แต่ก่อนเขียนเป็น ร. หัน ออกเสียงในแม่อื่น เช่น
 อุปสรรค มรรคผล จักรพรรดิ บรรพ กรรม อกรรม ทุเป็นภาษาล้าน
 จึงต่อไปถ้าต้องการให้ ออกเสียง ตามตัว สกคใน แม่ กก กค กข กม
 ให้เขียนไม่หันอากาศมีตัวสกค เช่น อุปสัค มัคผล จักรพัค ยัพ
 กัมการ อัมบุญ

๒. การเขียนคำไทยแท้และคำมาจากเขมร

(๑) ฉ. (หญิง) นั้น จำเป็นต้องรักษาไว้ในภาษาไทย เพื่อ
 ใช้เขียนคำมาจาก บาลี สันสกฤต เช่น ญาติ ญาติ ญาติ ส่วน
 คำไทยที่ใช้ มีน้อย เช่น หล้า หลิง ไหล่ จึงต่อไปให้เขียนด้วย
 ย. (ยักส์) ตามระเบียบคำไทย เช่น หล้า หลิง ไหล่ ยัยุ่น เพราะ
 ตามสมุทาคำเสียงนี้ ในภาษาไทยก็เขียนด้วยตัว ย. หมดแล้ว
 เช่น ยิน เย็น หยด หยาด

(๒) อ. (อ) มีไว้สำหรับใช้เขียนคำที่มาจาก ขาลี-สันสกฤต เช่น อักษร อธิ อัญญา ส่วนคำไทยที่ใช้มีน้อย เช่น อ อ่าง อง เอง กำกร และ อรวมเนียม จึงต่อไปให้เขียนตามระเบียบคำไทยเป็น ท ท่าง ทง เทอ กำทอน และ ทำเนียม เพราะตาม อรรถาคำมีเสียงนี้ ในภาษาไทยก็เขียนด้วยตัว ท. หมดแล้ว เช่น ท่อ ทอง ทาน เทอน

(๓) ก. (สำเภา) มีไว้สำหรับใช้เขียนคำที่มาจาก ขาลี-สันสกฤต เช่น กุมิ กัย ภรรยา ภาพ ส่วนคำไทยที่ใช้มีน้อย เช่น อ้าเภา สำเภา ภาย (หน้า หลัง นอก ใน) กุเขามแลงกู๋ ต่อไปให้เขียนเป็น อ้าเพอ สำเพา พาย (หน้า หลัง นอก ใน) พูเขา มแลงพู่ เพราะตาม อรรถาคำมีเสียงนี้ ในภาษาไทยก็เขียนด้วยตัว พ. หมดแล้ว เช่น พาน พง เพม พุด สำเพา พุน

(๔) คำใช้ ทร. ออกเสียงเป็น ซ. ที่มาจาก ขาลี-สันสกฤตนั้น โดยเหตุที่เสียงเดิมของเขามีเสียง ท. และ ร. กล้ากัน เช่น ทริสกี แม้ในสำเนียงไทยจะออกเสียงเป็น ซ. ก็ให้คงเขียนเป็น ทร. ตามเดิม เช่น ทวพย อินทริย มัทธิ ส่วนที่เป็นคำในภาษาไทยและคำที่มาจากภาษาเขมม เช่น ทรคโตรม ทวาย ทราม ทวาย ทรง นกอินทรี ไทรโยก ไทรบุรี เป็นต้นนั้น ต่อไปให้เขียนเป็น ซ. ตามระเบียบอย่างคำไทยแท้ทั้งหมด เช่น ซุกโซม ซาย ซาม ซาย ซง นกอินทรี ไชโยก ไชบุรี

(๕) คำที่ใช้ อ นำ ๔ ตัวคือ ออย่า อยู่ อย่าง อยาก ต่อไป

ให้ใช้ ห นำ เป็น หย่า หยู่ หย่าง หยาก เพราะคำที่มีเสียงเช่น
นี้ในภาษาไทยก็ใช้ ห นำหฺยฺแล้ว เช่น หยุก หยียก หยيارة

(๖) ศัพท์สกค แต่เดิมคำไทยและคำมาจากเขมรบางคำ แม้
ออกเสียงในแม่เดียวกัน มักสกคต่าง ๆ กัน เป็นการลักลั่น เช่น ขวัญ
เข็ญ เขมร ควร เข็น ถกถ ลำคัณ สรรเสริญ กาง อาจ คำรัส
ศรัสัง ครอบ ประเสริฐ เส็จ ส้มเค็จ เส็จ จึงต่อไปให้ใช้
สกคคำไทยและคำมาจากเขมร ตามระเบียบคำไทย เช่น แม่กน
สกค น. แม่กค สกค ค. เป็น ขวัน เข็น เขมร ควน เข็น
ถกถ ลำคัณ ลันเสน กาก อาจ คำรัศ ศรัสัง ครอบ ประเสิก
สเค็ค ส้มเค็ค เส็ค เป็นต้น

ยกเว้นคำซึ่งมีทใช้ ให้ออกเสียงตัวสกคด้วย ก็ให้คงตัวสกค
ตามเสียงนั้นเสมอไป เช่น เล็ลลัน - ลันเล็ล คุงคัง - ประคุง
ปราสาท - บำราส พิศคุ - เฟ่งพิศ ศรัสัง - ศรัศแก้พระโพธิญาณ

(๗) คำตาย พยางค์เดียว เมื่อแผลงออกไปเป็นสองพยางค์
ถ้าต้องการให้อ่านออกเสียงทุกเสียงตัวเดิม ต้องใช้ ห นำ เช่น
ครวค คำหรวค ทวี คำหวิ เส็ค (เดิมเขียนเส็จ) สำหเร็ค กค
กำหนค ทราย กำหราย เกิด กำเหน็ค ทิ คำหนี แต่ถ้าไม่
ต้องการให้อ่านออกเสียงทุกเสียงตัวเดิม ก็ไม่ต้องใช้ ห นำ เช่น เกิด
กำเน็ค แกรก จำแนก โจท จำโนท และคำที่มาจากบาลี - สัน
สกกริต แม้ออกเสียงทุกมี ห นำก็ไม่ต้องใช้ ห นำ เช่น ประโยค

ประโยชน์ บัณฑิต และคำควยในภาษาไทย เช่น ตลาก ตลข
เตลิก ตลขก เพราะไม่ใช่คำแผลง และมีเสียง ค. นำหยาบแล้ว

(๖) คำทขนค่นควยพยางค์ กะ และ กระ ค่อไปให้ใช้
ขนค่นควย กะ ทั้งหมด เช่น กะโจน กะโจอมคี่ กะจอก กะจาก
กะจิบ กะจาย กะโจอมไฟ กะเช่า กะชาย กะชัย กะชวง กะเซ็น
กะคาก กะค่าง กะเคอง กะค่าง กะโต้งโห่ง กะทั้นทั้น กะน่น
กะน้ กะหม่อม กะลมกะเหลย

แต่คำ กระ โดยนเพราะ กี่เขียน กระ เช่น ตกกระ หักกระ
คอกคอกกระ เพราะมีใช้พยางค์ ค่นของคำ

ส่วนคำทขนค่นควย ก. ซึ่งมาจากขาลี - สันสกฤต ไม่ต้อง
ประสระ อะ เช่น กกุมพี กสาปณ์ กเศตร

๓. การประสระ อะ

(๑) คำมาจากขาลี - สันสกฤต ควนเขียนประสระ - อะ ใน
กรนค่อไปนี้

ก. คำทลงท่ายควยเสียง อะ หย่างชคิ เช่น คนะ ถานะ
สถานะ อารยะ สวีระ ชวะ อาชวะ พละ แม้มคำสันคิตามมา
ก็ให้ค่งสระ - อะ ไว้ เช่น คนะบคิ คหะบคิ สถานะการัน อารยะ
ประเทศ สวีระวิทยา ชวะวิทยา อาชวะสถสา พละสถสา

ข. เพอจำแนกความหมาย ในเมือมรูปพ้องกัยคำอื่น
เช่น ขนะ - ขน ถานะ - ถาน สถานะ - สถาน คานะประสาท-
คานหาย

(๒) การเขียนคำที่มาจากเขมร คำเขมรเมื่อเขียนเข้าระเขียบ คำไทยแล้วก็ย่อมถือว่า โดยปกติ ประสระ - ะ เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ในคำไทย แต่มีข้อยกเว้นเฉพาะกรณี ซึ่งถ้าประจะทำให้เสียงในภาษาเดิมกระต่างไปเช่น ขมวน - ขะขวน

(๓) การเขียนคำไทย ในกรณีต่อไปนี้ ให้ประสระ - ะ

ก. ที่เป็นคำขนต้นด้วย มะ ซึ่งย่อมาจากหมาก และ คำเขมร คำชวา

ข. ที่เป็นคำขนต้นด้วยพยางค์ กระ กระจ ตะ ตระ ทะระ ยะ ยะ ประ ยะ ระ ละ

ค. มะ ที่เป็นคำใช้แทน ณ พณ

ง. คำที่เมื่อไม่ประ อาจอ่านเป็นอย่างอื่นได้ เช่น ฉะนั้น (อาจอ่าน ฉะหนั้น) ฉะนั้น (อาจอ่าน ฉะหนั้น) ฉะมย (อาจอ่าน ฉะหมย) ฉะอม (อาจอ่านว่า ชอม) พระรุงพระรัง พระวัคพระวน พระวง พระอง

จ. คำที่ส้าเห็ดรูปขึ้นด้วยคำผสม หรือจำแนกความหมาย เช่น ฉะคราม (ช้ำคราม) ฉะเขม (เผอเขม) ฉะมอย (ช้ำมอย) ฉะพลู (ช้ำพลู) ทะนะ (เถิดนะ) ทะลาย (ต่างกับทลาย)

ในกรณีต่อไปนี้ ไม่ต้องประสระ - ะ

ก. ที่เป็นคำอุปภาค (คือมีอักษรซ้ำ เช่น ศคราม ศครน ศคลา ศเคร่ง จ้ำ จใจ ฉฉำ ฉฉำว ฉฉอง ฉฉิบ ฉฉั้น ฉฉับ

นแน่น ผวก ผ่าว พพร้า พพราย พพรัง เพราะเป็นคำอักษร
ซ้ำ ย่อมาจากคำสองคำ เช่น คร้าม ก็มาจาก คร้ามคร้าม ถิ่น
มาจาก ถิ่นถิ่น ผ่าว มาจาก ผ่าวผ่าว พพรัง มาจาก พริงพริง
เป็นต้น

ข. คำที่เป็นอักษรควบ หรือออกเสียงกึ่งสระ เช่น
คนน คนง คนอง คนเ คนน คนบ คนย คนข คนค คนเ
คนอ คนก คนค คนน คนบ คนย คนข คนค คนเ
คนอ คนก คนค

ค. คำที่ชนต้นควบ ส และ ฎ เช่น ถกน ถกิง สทก
สทาน สทอน สเทอน

ง. คำที่ชนต้นควบ ซว ที่เป็นคำซ้ำกันในชุด ซ เช่น
ซวไม ซวลอ ซวตง ซวโลง ซวอ้า ซวออ ซวอูน

๔. การใช้ไม้ไต่คู้

ไม้ไต่คู้ ให้ ใช้เฉพาะในกรณีต่อไปนี้

(๑) ต้องการให้ออกเสียงสั้น เช่น เก๊ต เก๊ต เม๊ต เล๊ต
เล๊ต เล๊ต เซ๊ต เบ๊น เเท๊ต เเท๊น เเว๊ต สเท๊ต สเม๊ต

(๒) ในการทับศัพท์ต่างประเทศ เฉพาะที่จำเป็น เช่น เซ็ค

(๓) ในการทำหน้าทวารนยต คือคำ ที่ คงให้เขียนไปตาม
เดิม ส่วนในกรณีต่อไปนี้ ไม่ต้องใช้ไม้ไต่คู้

(๑) คำที่ไม่ ออก เสียงสั้น ๆ เช่น กะหนองกะแหง

กะทวมกะแหม่ม ขันเหวศ ตะเบง กระเสนกระสาย

(๒) ในกรนัทไม่มีคำพ้อง เช่น เปน เอนตุ

(๓) คำที่มาจากบาลี-สันสกฤต เช่น เขณจ เขณณา

เพชร

๕. การใช้ทนต์ทาค

คำที่จะใช้ทนต์ทาคนั้น ควรมนอยที่สุดคือให้ใช้แต่ในทจาเป็น
เพื่อยังคยมิให้อ่านเป็นอย่างอื่นเท่านั้น เช่น กรน การน ไม่
ให้ปนกับ กรน การน ส่วนคำจันท สรรค สวรรค สรรพ ไม่
จําเป็นต้องมิตนต์ทาค

คำอธิบาย

ระเบียบ และ หลักเกณฑ์การใช้ตัวหนังสือไทย

ว่าด้วยคำในภาษาไทย

คำพูดในภาษาไทยของเรา ตามที่ใส่หยาในขยขยนั้น อากแยก
ไคหยาางกวาง ๆ เปน ๒ จำพวก คือ จำพวกหนึ่ง ไคแก่คำไทย
เดิม และอีกจำพวกหนึ่งไคแก่คำที่ยืมมาจากภาษาอื่น

คำไทยเดิม ไคแก่คำไทยที่เรามาใช้มาเดิม ตั้งแต่คักคำบรรพ
พร้อมกยชาติของเรา โดยมากเช่นคำโคต มีพยางคเดียว เช่น
พ่อ แม่ กิน นอน นิ่ง ยืน เดิน เป็นต้น - คำจำพวกนี้เรามาใช้
กันตลอดลงมาจนถึงสมัยสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา และสมัย
กรุงรัตนโกสินทร์ ไคเคยมีผู้คำนวณแล้วว่าภาษาไทยของเราที่
ปรากฏในจารึกหลักของพ่อขุนรามกำแหง สมัยกรุงสุโขทัย มีคำ
ไทยแท้หยาถึง ๕๐๗ เปอรเซนต์ มีคำภาษาค่างประเทศอยู่ราว ๑๓
เปอรเซนต์เท่านั้น แม้กระนั้นก็แสดงว่า ในสมัยนั้นไคมีคำในภาษา
อื่นเข้ามาประปนหยาบ้างแล้ว การเขียนคำไทยแท้ตามอักษรแบบใหม่
ก็ยอมปรับปรุงให้เปนไคง่าย เพราะคำไทยเรามากพูดและเขียนกัน
ตรงตัวหยาแล้ว ไม่ก่อยอมวิธเขียนผิดแปลกนัก

ส่วนคำที่ยืมมาจากภาษาอื่นนั้น ได้แก่คำที่ใช้ภาษาเดิมของ

เราแต่ได้ยืมมาจากภาษาอื่นบ้าง ภาษาบ้าง จากหลายภาษาด้วยกัน ทั้งนี้เนื่องด้วยความเจริญก้าวหน้าของชาติไทย และความเจริญ

ของโลก เราได้ติดต่อสมาคมกับชนชาติอื่น ๆ เราก็นำเอาคำของชาติอื่นเข้ามาใช้ในภาษาไทย หรือชนชาติอื่นนำเข้ามาให้เราใช้ก็มี และเมื่อโลกเจริญขึ้น ความรู้หรือวิทยาการใหม่ ๆ ก็เกิดขึ้น

เราจำเป็นต้องหาคำมาใช้เรียกสิ่งเหล่านั้น ให้เป็นที่เหมาะสมกับทั่วไป เช่นที่เราขยี้ขยี้ช้อ โดยเอาคำในภาษาไทยเป็นคำต่อคำผสมกันขึ้น ดังเป็นชื่อเรียกสิ่งนั้นสิ่งนี้ เช่น ทับเสียง ไฟฟ้า ไม่ชดไฟ ถล่องส่องไกล ผู้จัดการ ขานไม่รู้โรย ปากกาหมึกซึม คำเหล่านี้ก็เป็นไทยแท้และฟังไม่ชดเชิน เข้าใจความหมายกันใดก็แต่การผสมคำต่อคำด้วยวิธีนี้จะผสมกันได้อย่างดี ก็อยู่ในราว ๓

คำ เอามาตั้งเป็นชื่อของวัตถุสิ่งเดียว จึงสมมติเป็นคำเดียว เช่น 'ไม่ชดไฟ' ความจริงเป็น ๓ คำ คือไม่-ชด-ไฟ แต่เมื่อเราเอามาผสมกันเรียกของสิ่งเดียวก็ต้องถือว่าเป็นคำเดียวแต่มี ๓ พยางค์ คำว่า 'ถล่องส่องไกล' และอื่น ๆ ก็เหมือนกัน การผสมคำต่อคำ

โดยวิธี ถ้าพยางค์ยาวไปก็ทำให้ยืดยาดเทียบทาบลำบากแก่การพูด การเขียน เราไม่ชอบใช้ คำนั้นมักจะไม่ติดอยู่ในภาษา ในที่สุดก็สูญไป หรือหาคำใหม่ขึ้นมาใช้แทน หรือต้องใช้อักษรย่อเสีย เพื่อให้เรียกง่าย เช่น ก.พ. ข.ทร. ถ้าพูดตามหลักวิชา ก็ว่า การเอา

คำหลายคำมาผสมกันเช่นนี้ทำให้กำลังของคำเดิมอ่อนลง ถ้ามาก คำนั้นก็ผสมกันไม่ติด เป็นการไม่สมควร เราจึงต้องยืมเอาคำใน

ภาษาอื่นมาใช้ ในภาษาของเรา บางทีเราก็ยืมเอามาใช้ตรงๆ เช่น ฟุตบอลล เทนนิส กอล์ฟ บะหมี่ ยี่ห่อ บะหมี่ บางทีเราก็เปลี่ยน
 แปลงรูปคำเสียอย่าง เช่น กาละแม ที่เรายืมเอาคำในบาลี-สันสกฤต
 มาตรงๆ เรียกชดถกกันมาก เช่น กิลลา กวิทา กวิธา ชาติ รัตยาต
 วิทยา ประยา เอามาประกอบขึ้นในคำไทยก็มี เช่น โทรเลข โทร-
 สัพท์ รถยนต์ ไปรษณีย์ และที่เอาคำบาลี-สันสกฤต มาผสม
 กับคำไทยก็มี เช่น รถไฟ ศาลากลาง นักกิลลา พระราชวัง เหล่า
 นี้เป็นต้น เหตุนี้ภาษาไทยของเราจึงเพิ่มพูนขึ้นประกอบไปด้วยคำใน
 ภาษาต่างๆ มาจากหลายชาติหลายภาษา ที่ชาวอิ-กรีกคิดว่า คำ
 ในภาษาของเขามาจากภาษาของประเทศต่างๆ เกือบทุกประเทศ
 ภายใต้ดวงอาทิตย์นี้ ถ้าเราเฝ้ามีสำนักค้นคว้าหาที่มาของคำในภาษา
 ของเราแล้ว ก็จะได้พบคำจากภาษาของชาติต่างๆ ที่มาอยู่ในภาษาไทย
 มากมายเหมือนกัน คำในภาษาไทยของเรามีคำมาจากภาษาของ
 ชาติต่างๆ เกือบทั่วโลก แต่คำในภาษาอื่นๆ ที่มาเป็นภาษาไทยเห็น
 จะไม่มีคำในภาษาไทยมากเท่าคำที่มาจากเขมร และบาลี-สันสกฤต

ทั้งนี้เนื่องจากไทยเรายืมเขมรได้ ติดต่อกันมานาน ต่างก็
 ยืมภาษาของกันและกันไปใช้ และคงเข้าใจเสียด้วยว่า มีใช้แต่เรา
 จะยืมเอาคำเขมรมาใช้ ในภาษาของเราฝ่ายเดียว เขมรก็ยืมเอาของ
 เราไปเป็นจำนวนมากเหมือนกัน ยืมกันไปกันมาจนบัดนี้ มีมาก
 มากหลายคำที่ผู้รู้ ไม่สามารถที่จะสืบลงไปได้ว่า ๒๔/๐๖/๒๕๖๔ เขมรยืมเอาไป

จากไทย หรือไทยยืมเอามาจากเขมร บางทียืมกันไปยืมกันมา
 กลับไปกลับมาก็มี แต่คำที่มาจากเขมรนั้น ไม่สู้สำคัญในวิชาเขียนตาม
 ตัวอักษรแบบใหม่ เพราะได้ตกลงในที่ประชุมคณะกรมการสั่งเสียม
 วิชาอักษรภาษาไทยแล้วว่า ให้เขียนและสะกดตรง ๆ ตามตามระเบียบคำ
 ไทย เช่น แม่กนสะกดด้วยตัว น. และแม่กคสะกดด้วยตัว ค. เว้น
 แต่บางคำที่ใส่ให้ ออกเสียงตัวสะกดด้วย จึงให้คงตัวสะกดตามเสียง
 นั้นเสมอไป เช่น เลิศ-เลิศสั้น กุรุ-กุรุทั้ง ปราส-ปราสจาก
 พิส-พิสเพ่ง ครัส-ครัสรู้ เป็นต้น

ส่วนคำที่มาจากบาลีและสันสกฤตนั้น ในภาษาเดิมของเขา มัก
 เป็นคำหลายพยางค์และใช้ตัวสะกดต่าง ๆ กัน เวลาพูดหรืออ่านต้อง
 ออกเสียงเป็นการจำแนกความด้วย เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย เรา
 มักตัด แผลงหรือแปลงและเปลี่ยนรูปเสียงบ้าง เพื่อให้เหมาะแก่การ
 พูดและออกเสียงในภาษาไทย ซึ่งเราไม่ชอบหลายพยางค์ เช่น สัจ
 เขาออกเสียงเป็นสัจจะ เราคัดทิ้งเสียตัวหนึ่ง เหลือเป็น สัจ ออก
 เสียงเป็น สัก ดังนี้เป็นต้น คำเหล่านี้เราเรียกกันมาแต่ก่อนว่า
 คำศัพท์ คำศัพท์เหล่านี้เรายืมมาจาก บาลี-สันสกฤต เป็นจำนวนมาก
 เช่นเกี่ยวกับชาติและภาษาต่าง ๆ ในยุโรปที่ยืมเอาคำลาตินและกรีก
 มาใช้ในภาษาของเขาเป็นจำนวนมากฉะนั้น คำที่เรายืมมาจากบาลี-
 สันสกฤตเหล่านี้ แต่ก่อนมา ใครรู้ ใครเขียน ใครต้องการ ก็นำมา
 ใช้ มาคัดแปลงเอาตามหลักเกณฑ์ของตัว ผู้อื่นก็เอาหยั่งตาม

ก็ตามไม่ถึง ถ้านำมาใช้ไม่เป็นระเบียบ ยศนรตยาตได้จัดตั้งกรมการ
 ขนคนะหนึ่งเพื่อปรับปรุงภาษาไทย เรียกว่าคณะกรมการส่งเสริมวัฒนธรรม
 ภาษาไทย มีพระท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นประธานกรมการ
 ใ้วางหลักการไว้ว่า ทั่วไปถ้าจำเป็นจะต้องเลือกคำมาใช้
 ในภาษาไทย กำหนดให้เลือกเอามาจากคำในภาษาบาลี ให้ถือเอา
 ภาษาบาลีเป็นแม่ภาษาของเรา สำหรับที่จะคัดลอกคำออกมาให้เราใช้
 เพราะถือว่าเมืองเราเป็นเมืองพระ ประเทศเราได้นับถือ พระพุทธ-
 ศาสนามาแต่โบราณ การเล่าเรียนในพระศาสนาของเราก็ ใช้บาลีเป็น
 หลักมาเป็นเวลานานและแพร่หลายมาก เป็นการสวดกแก่ความเข้าใจ
 ในเมื่อนำเอาคำจากบาลีมาใช้ ทั่วไปภาษาของเราจะได้มีหลักเกณฑ์
 ที่แน่นอนและเป็นระเบียบ ในเมื่อจะหารากของคำว่ามาจากภาษาใด
 ไม่ใช่ต่างคนต่างใช้ ต่างคนต่างคิดขึ้น ซึ่งบางท่านก็สมัครใจเอาจาก
 สันสกฤตบ้าง จึงกำหนดเสียว่าต่อไปให้เอามาจากบาลี ถือบาลีเป็น
 แม่ภาษา

แต่ข้อกำหนดดังกล่าวแล้วนั้น มิได้หมายความว่าให้นำเอาคำบาลี
 มาใช้ตรง ๆ เราต้องแปลงให้เข้าระเบียบคำไทย ในทางพูด ออก
 เสียง และการเขียนเสียก่อน (ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ซึ่งคณะ
 กรมการ ใ้วางไว้ที่จะกล่าวต่อไป) เว้นแต่บางคำเมื่อเอาคำบาลี
 มาเปลี่ยนแปลงตามระเบียบแล้ว เสียงในภาษาไทยไม่สนิท หรือมีคำ
 พ้องมาก จึงให้แปลงไปทางสันสกฤตบ้าง แต่ต้องถือหลักบาลีไว้

ก่อนเสมอ คนะกัมการ ๆ จึงได้วางระเบียบและหลักเกณฑ์ไว้ที่จะ
ขออธิบายประกอบความเข้าใจต่อไปนี้

การเขียนคำมาจากบาลี-สันสกฤต

๑. การเขียนคำมาจากบาลี

ได้กล่าวแล้วว่า ในชั้นแรกให้ถ้อยคำเป็นหลัก ถ้อยคำเป็นแม่
ภาษา คำที่จะนำเอามาใช้ จึงต้องคัดคนเอามาจากบาลีก่อน คนะ
กัมการจึงได้กำหนดไว้ว่า “หลักทั่วไปให้เขียนตามบาลี”

แต่คำในบาลีนั้น ส่วนมากเป็นคำหลายพยางค์ เช่น อิตฺต
หิตฺต อิกฺสร ต. ในคำทั้งสองนั้น เขาเรียกว่า อิกฺสรช้อย่าง
เดียวกัน แต่เพื่อให้เข้าใจง่าย คนะกัมการ ๆ จึงได้กำหนด
ชื่อให้เสียว่า ควบกล้ำด้วยตัวความเหมือนกันเรียกว่าอิกฺสรซ้ำ เช่น อิตฺต
ต. ตัวหน้าทำหน้าทสกต ต. ตัวหลังตาม ถ้าควบกล้ำด้วยตัวความไม่
เหมือนกัน เรียกว่าตัวช้อย เช่น หิตฺต ตัว ต. ทำหน้าทสกต
ตัว ฏ. ตาม

เขียนบาลีเขาเรียกว่า สังโยค ซึ่งซ้ำและช้อยกันไว้ แต่ข้อ
เป็นไปตามระเบียบของเขา (ขอยกตัวอย่างแต่เฉพาะคำซึ่งสกต
ด้วยตัวอิกฺสรมหฺ) ดังนี้

อิกฺสรซ้ำ

ก. ซ้ำ ก. เช่น สักกบอ่าน สักกะ เช่น สักขีพ 24/06/25 ในคำไทย
ค. ,, ค. ,, อิกฺก ,, อิกฺคะ ,, อิศราชทูต ,,

จ.	จ.	เช่น	นิจจ	อ่าน	นิจจะ	เช่น	นิจกาล	ในคำไทย
ช.	ช.	„	วิชา	„	วิชา	„	วิชา	„
ฉ.	ฉ.	„	อัสฉฉ	„	อัสฉฉะ	„	อัสฉ	„
ค.	ค.	„	อัทค	„	อัทคะ	„	อัทภาพ	„
ท.	ท.	„	สมทท	„	สมททะ	„	สมท	„
น.	น.	„	ขุขุขุขุ	„	ขุขุขุขุขุ	„	ขุขุขุ	„
ป.	ป.	„	กัปปนา	„	กัปปนา	„	กัปปนา (แต่เราใช้กัปปนา รูปสันสกฤตใน คำไทย)	

พ.	พ.	„	ขุพพ	„	ขุพพะ	„	ขุพ	ในคำไทย
ม.	ม.	„	กัมม	„	กัมมะ	„	กัม	„
ย.	ย.	„	เชยย	„	เชยยะ	„	ไชย	„
ล.	ล.	„	มัลล	„	มัลลละ	„	ราชมัล	„
ส.	ส.	„	อัสส	„	อัสสะ	„	อัสสร	„

อักษรรชชน

ก.	ชชน	ช.	เช่น	ทุกข	อ่าน	ทุกจะ	เช่น	ทุกข	ในคำไทย
จ.	„	ฉ.	„	อัทฉฉ	„	อัทฉฉะ	„	อัทฉฉขุขุ	„
ค.	„	ค.	„	หัทค	„	หัทคะ	„	หัทกัม	„
ท.	„	ฉ.	„	สินทฉ	„	สินทฉะ	„	สินฉ	„
ป.	„	ผ.	„	ขุขุผ	„	ขุขุผะ	„	ขุขุผชาติ	„
พ.	„	ภ.	„	คัพภ	„	คัพภะ	„	คัพภไสยา	„

ถ้านอกจากระเบียบขนแล้ว เป็นอันชำ หรือชำอันกันไม่ได้ เช่น
 ๑. ใซ้ ๒. ใซ้ ๓. ใซ้ ๔. ใซ้ ๕. ใซ้ ๖. ใซ้ ๗. ใซ้ ๘. ใซ้ ๙. ใซ้ ๑๐. ใซ้ ๑๑. ใซ้ ๑๒. ใซ้ ๑๓. ใซ้ ๑๔. ใซ้ ๑๕. ใซ้ ๑๖. ใซ้ ๑๗. ใซ้ ๑๘. ใซ้ ๑๙. ใซ้ ๒๐. ใซ้ ๒๑. ใซ้ ๒๒. ใซ้ ๒๓. ใซ้ ๒๔. ใซ้ ๒๕. ใซ้ ๒๖. ใซ้ ๒๗. ใซ้ ๒๘. ใซ้ ๒๙. ใซ้ ๓๐. ใซ้ ๓๑. ใซ้ ๓๒. ใซ้ ๓๓. ใซ้ ๓๔. ใซ้ ๓๕. ใซ้ ๓๖. ใซ้ ๓๗. ใซ้ ๓๘. ใซ้ ๓๙. ใซ้ ๔๐. ใซ้ ๔๑. ใซ้ ๔๒. ใซ้ ๔๓. ใซ้ ๔๔. ใซ้ ๔๕. ใซ้ ๔๖. ใซ้ ๔๗. ใซ้ ๔๘. ใซ้ ๔๙. ใซ้ ๕๐. ใซ้ ๕๑. ใซ้ ๕๒. ใซ้ ๕๓. ใซ้ ๕๔. ใซ้ ๕๕. ใซ้ ๕๖. ใซ้ ๕๗. ใซ้ ๕๘. ใซ้ ๕๙. ใซ้ ๖๐. ใซ้ ๖๑. ใซ้ ๖๒. ใซ้ ๖๓. ใซ้ ๖๔. ใซ้ ๖๕. ใซ้ ๖๖. ใซ้ ๖๗. ใซ้ ๖๘. ใซ้ ๖๙. ใซ้ ๗๐. ใซ้ ๗๑. ใซ้ ๗๒. ใซ้ ๗๓. ใซ้ ๗๔. ใซ้ ๗๕. ใซ้ ๗๖. ใซ้ ๗๗. ใซ้ ๗๘. ใซ้ ๗๙. ใซ้ ๘๐. ใซ้ ๘๑. ใซ้ ๘๒. ใซ้ ๘๓. ใซ้ ๘๔. ใซ้ ๘๕. ใซ้ ๘๖. ใซ้ ๘๗. ใซ้ ๘๘. ใซ้ ๘๙. ใซ้ ๙๐. ใซ้ ๙๑. ใซ้ ๙๒. ใซ้ ๙๓. ใซ้ ๙๔. ใซ้ ๙๕. ใซ้ ๙๖. ใซ้ ๙๗. ใซ้ ๙๘. ใซ้ ๙๙. ใซ้ ๑๐๐.

(๑) เมื่อคำขาดมีอักษรซ้ำและอักษรซ้อนเช่นนี้ เราจะนำ
 มาใช้ทั้งที่ตรงและไม่ตรง และเราก็ไม่ต้องการออกเสียงอย่าง
 ขาด เราต้องการออกเสียงภาษาไทย คนเรามีการ ๑ จึงใซ้ว่าง
 หลักลงไปว่า ถ้าขาดมีอักษรซ้ำหรือมีอักษรซ้อน และตัวหลังไม่มี
 สระกำกับ ก็ให้ตัดตัวหน้าออกเสีย เช่น

ตัดตัวซ้ำ

สักขีพ	(ขาด)	คค	ก.	ซ้ำ	และ	พ.	ซ้ำ	ออก	เป็น	สักขี	ในคำไทย
อัคร	(ขาด)	คค	ค.	ซ้ำ						อัคร	อัครราชทูต
นิกร	(ขาด)	คค	ก.	ซ้ำ						นิกร	
วิชา	(ขาด)	คค	ช.	ซ้ำ						วิชา	
อสนี	(ขาด)	คค	ณ.	ซ้ำ						อสนี	อสนีภรณ์
อัคร	(ขาด)	คค	ท.	ซ้ำ						อัคร	อัครภาพ

ตัดตัวซ้อน

ทช	(ขาด)	คค	ท	ซ้ำ	ออก	เป็น	ทช	ในคำไทย
หัตถ	(ขาด)	TUDC	ท.	ซ้ำ			หัตถ	หัตถกรรม
สนธิ	(ขาด)	คค	ท.	ซ้ำ			สนธิ	

ขอยก ตัวอย่างคำที่ตกแล้วมาให้เห็นดังนี้ พยัค กิจ อาทิจ
อำมาจ รัชกาล อาสัณ กนิถ รัชชาส รัชชัมบุญ เสถกิจ สมุท-
เสนา ขยอุยา กัม สมุท ขัจจัน

ส่วน จ. ช้อน ฉ. เช่น อัจฉริยะ และ ญ. ช้อน ณ. เช่น ญุญฒ ไม่
ตก จ. และ ญ. ออก เพราะถ้าตกออก ก็จะเป็น ฉ. และ ญ. ซึ่ง
อักษรทั้งสองนี้ไม่เคยใช้ เป็น ตัว สกค ในภาษาไทย และ ญ. ในบาลี
เมื่อเรานำเขามาเป็นคำใช้ในภาษาไทยมักแผลงเป็น ข. เช่น ญุญฒ เป็น
ขุขฒ ขุขฒชาติ อัจฉริยะขลุ มัจฉมังสาหาร

แต่ตามหลักข้างบนนี้ ถ้าตัวตามมีสระกำกับก็ไม่ตกออก
เพราะจะทำให้เสียงสกคเกินหายไป เช่น อัจฉาธิปไตย หัตถิ ทุกชา-
รมน อัจฉิ พยัคคิ ราชกิจจา อนิจจา รัชชูปการ สัณณา กนิถฉา
รัชฉาภิบาลโนชาย อัมมะ อัมมาธิปไตย กัมมาธิการ เสถฉิ สมุท-
ทานภาพ สักฉา วุทธิ สิทธิ วิทธิ หลกนเลยเนื่องไปถึง คำ
ที่ไทยออกเสียงเต็มสระ ก็ไม่ตกตัวซ้ำและตัวซ้อนด้วย เช่น บุคคล
ประภัสสร

(๓) คำบาลีที่ลงท้ายด้วย ตติ เช่น ปวัคคิ ปวุคคิ นิริคคิ สัม-
ปัตติ ปฏิปัตติ เมื่อเขียนเป็นคำโดดในภาษาไทยเราไม่นิยมออกเสียง
ติ แต่เพื่อรักษาคำของภาษาไว้ ก็คงให้มี ติ หยุ แต่ตก ค. ออก
เสียง เป็น ประวัค ประพวัค นิริค สมปัตติ ปฏิปัตติ แม้จะนำไปสนธิกับคำ
อื่นก็ไม่ต้องออกเสียง ติ ใด เช่น ประวัคสาคร
ประพวัคเทศ นิริคสาคร

(๓) คำทมิฬตัวซ้ำและซ้อน เนื่องจากบาลีได้เติมเข้าตามวิธี
 สุนธิของเขา เช่น อธิปาย เติมเป็น อธิ+ปาย เติม ป. ขึ้นระหว่าง
 กลางออกทมิฬหนึ่ง ตามวิธีสุนธิในบาลี อายกขัย เติมเป็น อาย+ขัย เติม
 ก. เข้ากลาง ตามวิธีสุนธิ สันนิฐาน เติมเป็น สันนิ+ฐาน เติม ฎ.
 เข้าตามวิธีสุนธิ อป+ฉฉาย เติมเป็น อป+ฉฉาย เติม ฆ. เข้าตามวิธี
 สุนธิ ทวิออกสระทเติมเข้าตามวิธีสุนธิ เมื่อเป็นภาษาไทย เวลาตัด
 ออกทมิฬ เช่น สบาย อธิบาย อายขัย สันนิทาน อป+ฉาย ตาม
 หลักเกณฑ์การ ๗ ไม่นำมาพูดไว้มากก็จะมีใครชายกัน
 ความจึงเป็นหลักเก่าที่เคยทำกันมาแต่ก่อนแล้ว ที่คนระกัมการ ๗
 นำมาตั้งไว้ ออก ก เพื่อให้ผู้จะคิดตั้งคำแบบนี้ จะได้ยึดถือเป็นหลัก
 ทั่วไป

(๔) คำนำหน้า ที่เรียกว่า อุปสัค ๓ ตัว คือ นิส ทส
 อุต หรือ นี ทู อู นั้น ตามหลักบาลี เขาถือว่า ถ้าใช้นำคำทมิฬ
 หนึ่งด้วยพยัญชนะ ให้ซ้อน (คือเติม) พยัญชนะขึ้นเป็นทวิสกคข้าง
 หน้าออกทมิฬหนึ่ง เช่น นี + เทส เป็น นีทเทส ทู + จวิต เป็น
 ทูจจวิต อู + ทิส เป็น อูททิส แต่เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย ให้
 ตัดออกเหลือเป็นคำว่า นีเทส ทูจวิต อูทิส อูธรรณ อูสาห

(๕) คำบาลีที่ประกอชยด้วย ๒ พย (คือ ยย สองตัว และ
 มีสระ เอ นำ) เช่น เชยย เวยยากรณ เสยย อธิปเตยย เหล่าน
 เมื่อนำเขียนเป็นไทย ให้ใช้ ๒ พย (คือสระ ใ มี ย. ตามตัว

เกี่ยว) เช่น ไชย ไสยสาคร ไทย อธิปไตย แม็คว ย. จะมีสระ
กำกับไม่ต้องซ้อน เช่น ไชยา ไวยากรณ์ ไสยา

(๖) มีคำบางคำ ที่ความคัตตัวสกท.เหมือนกัน เช่น พุทธ ที่
หมายถึงพระพุทธเจ้า กับ พุทธ ที่หมายถึง ศาสนาพุทธ คือ พุทธ
คำนี้ ความคัต ท. ออกเสียงตามหลักที่กล่าวแล้ว แต่ก็มีใครตัก ทังน
เพื่อจำแนกให้มีความหมายต่างกัน เมื่อเห็นก็จะรู้โดยทันทีว่า พุทธ
หมายถึงพระพุทธเจ้า พุช หมายถึง ศาสนา

เมื่อคณะมีการไต่ถามหลักไว้เช่นนั้นแล้ว ต่อไปแม่เราจะกำหนด
เอาภาษาชาติเป็นแม่ภาษาของเรา ก็มีใช้ว่า เราจะเอามาใช้ทั้ง
เราต้องข้ตเกลารับปรุงเสียก่อน เหมือนตอนไม้หรือโลหะที่จะเอามา
เป็นเครื่องใช้ เราก็ต้องข้ตแต่งฉากพื้นข้ตเกลารับให้เหมาะแก่ที่
จะใช้เป็นเครื่องมือชนิดนั้น ๆ ฉนั้นใด การที่จะนำเอาคำชาติมาใช้ใน
ภาษาไทยก็ฉนั้นน ใครจะปฏิบัติตามใจชอบหรือเอาคำชาติมาใช้ทั้ง
กัน ๆ ไม้ไ้ ต่อไปคำที่เราข้ตมาจากภาษาชาติก็จะเป็นข้ตเดียวกัน
คือ ก่อนที่จะเข้ามาสู่ภาษาไทยของเรา ก็จะต้องผ่านวิธีการ ตาม
ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่คณะมีการ ๆ วางไว้เสียก่อน เหมือนชาว
ต่างประเทศที่จะแปลงสัญชาติเป็นไทย ก็ต้องข้ตข้ตและปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์การแปลงสัญชาติเสียก่อน เมื่อใครข้ตข้ตแล้วจึง
เป็นไทยได้ฉนั้นน.

TJDC

24/06/2564

๒. การเขียนคำมาจากสันสกฤต

หลักเกณฑ์ในขั้นต่อไป คณะกรรมการ ฯ ได้วางไว้ว่า หากเขียนตามรูปสันสกฤตไต่บ้าง แต่ต้องมีเงื่อนไขอยู่ในกรณีต่อไปนี้ คือ

(๑) เมื่อเขียนตามรูปบาลี ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วข้างต้น เสียงไม่เพราะ หรือไม่สนธิ ก็ให้แปลงไปทางสันสกฤตได้ เช่น ปกติ เป็นคำบาลี ไทยใช้ บ แทน ป เช่น บุคคิ เสียงไม่เพราะ ก็ให้ลองหันไปหาเสียงทางสันสกฤต เช่น บุคคิ คือเป็น ตร กล้า เป็น อันว่า เรารักสา ร. ไร่ ฉะนั้น คำว่า บุคคิ ซึ่งมี ร. ตามมา ก็คง ร. ไร่ด้วยตามรูปสันสกฤต คำอื่นก็เหมือนกัน เช่น ปกติ (บาลี เช่น ปกติ) กัลปนา (บาลี เช่น กัลปนา) สวรรค (บาลี เช่น สัตค) เสียงบาลีไม่สนธิและไม่เพราะ เราจึงใช้รูปสันสกฤต บางทีเนื่องจากว่าเมื่อเขียนตามบาลีมีคำพ้องมาก จึงหันไปหารูปสันสกฤต เพื่อจำแนกความหมายด้วยตัวสะกด เช่น สัตค (บาลี แปลว่า สัตว) ตค ค. ออกเสียงตัวหนึ่ง ตามหลักที่วางไว้ เป็น สัต รูป คำและเสียงพ้องกับ สัต (ที่แปลว่า ๑๐๐) สจ (ความจริง) สค (ดวงขาว) และ สค (แปลว่า ๗) จึงเขียนให้ต่างตามรูปสันสกฤต เสีย เช่น สัตว คำว่า สัตค ก็เหมือนกัน เมื่อเขียนตามหลักเกณฑ์ของไทยก็เป็น สค เสียงพ้องกับไม่สค สกเล็ก จึงแปลงไปทางสันสกฤต เป็น สวรรค ทั้งเสียงก็เพราะด้วย

บางทีเราแปลงให้เสียงสนธิในภาษาของเราเองก็มี จงว่ารูปบาลี

ก็ไม่ใช่ รูปสันสกฤต ก็ไม่เชิง เช่น มารคา (บาลี-สันสกฤต เป็น มาตา) ชมพุนุท (บาลี-สันสกฤต เป็น ชมพุนท) ขรรค (บาลี-เป็นชัคค สันสกฤต เป็น ชัคค) มารยา (บาลี-สันสกฤต เป็น มายา) เช่นนี้ ก็มี ตรงนี้สองให้เห็นว่า เราถือเสียงเพราะออกเสียง ไคสันธิเป็นเกณฑ์

(๒) หลักการเขียนคำตามที่กล่าวแล้ว ในเรื่องบาลี-สันสกฤต นั้น บางทีเพื่อจำแนกความหมายให้ต่างกัน เช่น วิชา (บาลี-หมายถึงความรู้ชั้นสูงในพระศาสนา) วิชา (รูปบาลีแผลงเป็นไทย หมายถึงวิชาความรู้ทั่วไป) วิทยา (รูปสันสกฤต) ใช้ประกอบกับคำอื่น เป็นวิทยาลัษ วิทยาสาตร บางทีก็ใช้จำแนกความหมายเฉพาะรูปบาลี และสันสกฤต เช่น กติกา (บาลี) กวิสติกา (สันสกฤต) สูณหาย (สูณ-บาลี) สูณย์กลาง (สูณย์-สันสกฤต) ทิตถิ (บาลี) ทวิสทิกิ (สันสกฤต) วิตถาร (บาลี) พิสการ (สันสกฤต)

การเขียนคำที่ใช้ ร. หัน

ยังมีคำที่เราเอามาจากบาลี-สันสกฤตอีกอย่างหนึ่ง เมื่อมาเขียนเป็นคำไทยแล้ว เราใช้ ร. หัน เช่น อุปสรรค มรรค ขรรพ ธรรม เป็นการขาคระเหยียบที่แน่นอน คือ มี ร. หัน ซึ่งตามอัมตาควนออกเสียง อัน เท่านั้น เหมือนโบราณเขียน ง. หัน เช่น กงง อ่าน กัง ก. หัน กกก อ่าน กัก เป็นต้น ร. หัน ก็ควน

ออกเสียงแต่อย่างเดียว เฉพาะในแม่ กน เท่าที่เป็นมาแล้ว ถ้า
 ด้วสกดในแม่อื่น ร. หัน ก็ทำหน้าทไม่หันอากาศไป คู่สับสน คณะนั้น
 คณะกัมการ ๆ จึงได้วางหลักไว้ดังนี้

(๓) คำที่ใช้ ร. หัน

คำที่ออกเสียง อัน ในแม่ กน จึงให้เขียน ร. หัน เช่น
 ส่างสรรค มรรคา บรรพบุรุษ สารบรรณ วรรณคดี บรรณาธิการ
 แม่ มอกสรวสกดในแม่อื่น ซึ่งมีได้ปรากฏที่หน้าคาศตามมา ก็คงออก
 เสียง อัน

ส่วนคำที่แต่ก่อนเขียนเป็น ร. หัน ออกเสียงในแม่อื่น เช่น
 อุปสรรค มรรคผล จักรพรรดิ กรรม บรรพ กรรม คุเป็นการลัก
 ล่น จึงต่อไปในภาคของการให้ออกเสียงตามด้วสกดในแม่ กก กค
 กข กม ให้เขียนไม่หันอากาศมีด้วสกด เช่น อุปสัค มีคผล
 จักรพัต บัพ กัมการ อัมบุญ

ตามที่กล่าวมานี้ เป็นการอธิบายหลักเกณฑ์การใช้ตัวหนังสือไทย
 เขียนคำที่มาจากขาสันสกฤต ตามหลักของคณะกัมการ ในตอน
 ด้วสกดไปจึงขอให้นำเอา “ระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้ตัวหนังสือไทย”
 ของคณะกัมการส่งเสริมวัฒนธรรมภาษาไทย ตามที่ตกลงกันในการทำ
 พจนานุกรมด้วสกดแบบใหม่มาลงไว้ดังต่อไปนี้

๓. การเขียนคำไทยแท้และคำมาจากเขมร

(๑) ฉ. (หญิง) นั้น จำเป็นต้องรักษาลำไว้ในภาษาไทย เพื่อ

ใช้เขียนคำที่มาจากขาลีสันสกฤต เช่น ญาติ ญาติ ญาติ ส่วนคำ
ไทยที่ใช้มีน้อย เช่น หว่า หยิง ไหว่ จึงต่อไปให้เขียนด้วย ข.
(ขกส) ตามระเบียบคำไทย เป็น หว่า หยิง ไหว่ ขวน ขยุ่น
เพราะตามอักขรวิธีในภาษาไทยก็เขียนด้วย ข. หยุ่นแล้ว
เช่น ขิน ขื่อน หยค หยาค

(๒) ฉ. (ชง) มีไว้สำหรับใช้เขียนคำที่มาจากขาลีสันสกฤต
เช่น ฉนบัตร ฉรณ ฉมนุณ ส่วนคำไทยที่ใช้มีน้อย เช่น ฉ ฉำรง
ฉง ฉอ ฉำจร และ ฉรวมเนียม จึงต่อไปให้เขียนตามระเบียบคำ
ไทยเป็น ท ทำรง ทง เทอ ทำทอน และทำเนียม เพราะตาม
อักขรวิธีในภาษาไทยก็เขียนด้วยตัว ท หยุ่นแล้ว เช่น ท่อ ทอง
ท่าน เทอน

(๓) ก. (สำเภา) มีไว้สำหรับใช้คำที่มาจากภาษาขาลีสัน-
สกฤต เช่น กุมิ กัย ภรรยา กพ ส่วนคำไทยที่ใช้มีน้อย เช่น
อำเภอ สำเภา กาย (หน้า หลัง นอก ใน) กุเขา มแดงกุ ต่อ
ไปให้เขียนเป็น อำเพอ สำเพา พาย (หน้า...) พุเขา มแดงพุ
เพราะตามอักขรวิธีในภาษาไทยก็เขียนด้วยตัว พ. หยุ่นแล้ว
เช่น พาน พัง เพ่ม พต พน

(๔) คำใช้ ทร. ของกเสียงเป็น ซ. ที่มาจากขาลีสันสกฤต
นั้น โดยเหตุที่เสียงเดิมของเขามีสอง ท. และ ร. กล่าวนั้น เช่น
ทริสดี แม้ในสำเนียงไทยจะออกเสียงเป็น ซ. ก็ให้คงเขียนเป็น ทร.

ตามเดิม เช่น ทพย อินทรี มทร ส่วนที่เป็นคำในภาษาไทยและ
คำที่มาจากภาษาเขมร เช่น ทรุกโทรม ทราบ ทวาม ทราบ ทรง
นกอินทรี ไทรโยก ไทรบุรี เป็นต้นนั้น ค่อยไปให้เขียนเป็น ซ. ตาม
ระเบียบอย่างคำไทยทั้งหมด เช่น ชุคไซม ซาย ซาม ซวย ซง
นกอินชี่ ไชโยก ไชบุรี

(๕) คำที่ใช้ อ นำ ๔ ตัว คือ อยา อยู่ อย่าง อยาก
ค่อยไปให้ใช้ ห นำเป็น หย่า หยู่ หย่าง หยาก เพราะคำที่
มีเสียงเช่นนี้ในภาษาไทยก็ใช้ ห นำ หยู่แล้ว เช่น หยุก
เหยียก เหยาะ

(๖) ตัวสกต แต่เติมคำไทยและคำมาจากเขมรอย่างคำ แม่
ออกเสียงในแม่เดียวกัน มักสกตต่าง ๆ กัน เป็นการลักลั่น เช่น
ขวัน เขิน เขมร ควร เขิน ถกส ลำคณ สรรเสริญ อาก
คำรัส ครัสสัง ตรวง ประเสริฐ เสกิง สม่เค็ง เสริง จึงค่อยไป
ให้ ใช้สกตคำไทยและคำมาจากเขมรตามระเบียบคำไทย เช่น แม่กน
สกต น. แม่กค สกต ค. เช่น ขวัน เขิน เขมร ควน เขิน
ถกน ลำคณ สันเสน กวก อาก คำรัส ครัสสัง ตรวก ประเสิก
สะกัต สม่เค็ง เส็ค เป็นต้น

ยกเว้นคำซึ่งมีทใช้ ให้ออกเสียงตัวสกตด้วย ก็ให้คงตัวสกต
TUDC 24/06/2564

ตามเสียงนั้นเสมอไป เช่น เลิสัน-สันเลิส กุจกิง-ประกุจ
ปราสาท-บาราต พิสก-เฟ่งพิส ครัสรู้-ครัสแก่พระโพธิญาณ

(๖) คำตาย พยางค์เดียว เมื่อแผลงออกไปเป็นสองพยางค์ ถ้าต้องการให้อ่านออกเสียงคงเสียงตัวเดิม ต้องใช้ ห นำ เช่น ครวค คำหรวค ตรี คำหรี เล็ด (เดิมเขียน เสรี) สำเหรีค กค กำหนค กราย กำหราย เกิด กำเหนค คี คำหนี แต่ถ้าไม่ต้องการให้ออกเสียงคงเสียงตัวเดิม ก็ไม่ต้องใช้ ห นำ เช่น เกิด กำเหนค แจก จำแนก โจท จำโนท และคำที่มาจาก ขาลี-สันสกฤต แม้ ออกเสียงคงมี ห นำ ก็ไม่ต้องใช้ ห นำ เช่น ประโยค ประโยชน์ ขัณยติ และคำควบในภาษาไทย เช่น ตลาค ตลข เกลค ตลขค เพราะไม่ใช่คำแผลง และมีเสียง ค. นำ หยู่แล้ว

(๗) คำที่ชนต้นควบพยางค์ กระจ และ กระจ คือไปให้ใช้ ชนต้นควบ กระจ ทั้งหมด เช่น กระจเอน กระจเอนคิ กระจอก กระจาค กระจิบ กระจาย กระจเอนไฟ กระจเ้า กระจาย กระจัย กระจวง กระจื่น กระจาค กระจ่าง กระจเอนง กระจาค กระจเอนง กระจั้นหัน กระจั้น กระจั้น กระจ่มอม กระจ่มกระจเอน

แต่คำ กระจ โดยฉะเพาะ ก็เขียน กระจ เช่น ตกกระจ หวักระจ คช-กอตกระจ เพราะมีใช้พยางค์ต้นของคำ

ส่วนคำที่ชนต้นควบ ก. ซึ่งมาจาก ขาลี-สันสกฤต ไม่ต้อง ประสระ อะ เช่น กคุมพี กศำปน กเสตร

๔. การประสระ อะ

(๑) คำมาจาก ขาลี-สันสกฤต ควนเขียนประสระ--ะ ในกรณี
ต่อไปนี้

ก. คำที่ลงท้ายด้วยเสียง อะ อย่างชัด เช่น คณะ ฉานะ
 สถานะ ชารยะ สวีระ ชิวะ อาชิวะ พละ แม้มคำสนธิตามมา ก็ให้คง
 สระ—ไว้ เช่น คณะยติ คณะยติ สถานะการณ ชารยะประเทศ
 สวีระวิทยา ชิวะวิทยา อาชิวะสังสา พละสังสา

ข. เพื่อจำแนกความหมาย ในเมื่อมีรูปพ้องกับ คำ
 อื่น เช่น ชนะ—ชน ฉานะ—ฉาน สถานะ—สถาน คานะ—ประสาท-
 คานหยาบ

(๒) การเขียนคำที่มาจาก เขมร คำเขมรเมื่อเขียนเข้า
 ระเบียบคำไทยแล้ว ก็ย่อมถือว่าโดยปรกติ ประ สระ —ะ เช่นเดียวกับ
 กยหลักเกณฑ์ในคำไทย แต่มีข้อยกเว้นเฉพาะกรณี ซึ่งถ้าประ จะ
 ทำให้เสียงในภาษาเดิมกระต้างไป เช่น ขยวน—ชะยวน

(๓) การเขียนคำไทย ในกรณีต่อไปนี้ ให้ประ สระ —ะ

ก. ที่เป็นคำชนบทด้วย มะ ซึ่งย่อมาจาก หมาก และ
 คำเขมร คำชวา

ข. ที่เป็นคำชนบทด้วยพยางค์ กะ จะ ตะ ตระ ทะ
 ะ ประ ะระ ะระ ะระ ะระ ะระ

ค. ณะ ที่เป็นคำใช้แทน ณ พณ

ง. คำที่เมื่อไม่ประ อาจอ่านเป็นอย่างอื่นได้ เช่น
 ฉะนั้น (อาจอ่าน ฉะนั้น) ฉะนั้น (อาจอ่าน ฉะนั้น) ฉะมย (อาจ
 อ่านเป็น ฉะหมย) ฉะอม (อาจอ่าน ฉอม) พระรง พระรง พระวก-
 พระวน พระวง พระอง

จ. คำที่ส้าเหรีทรูปชนทว้ยคำผสม หรือจำแนกความ
หมาย เช่น สระวาม (ซ้าคราม) สระเอน (เอนอเอน) สระยอย
(ซ้ายอย) สระพลู (ซ้าพลู) ทะนะ (เถคนะ) ทะลาย (ค่างกัย
พ้งทลาย)

ในกรณีต่อไปนี้ ไม่ต้องประสระ :-

ก. ที่เป็นคำอุปภาส (คือมีอักษรซ้ำ) เช่น คคร้าม
คครน คคลา คเคร่ง จจ้ำ จจ๊ว ฉฉำ ฉฉ่าง ฉฉ้อง ฉฉีบ ฉฉั้น
ฉฉับ ฉฉั่น ฉฉวน ฉฉวน ฉฉวน พพัว พพวาย พพวัง เพราะเป็นคำ
อักษรซ้ำ ย่อมาจากคำสองคำ เช่น คคร้าม ก็มาจาก คร้ามคร้าม
ฉฉั้น มาจาก ฉั้นฉั้น ฉฉวน มาจาก ฉวนฉวน พพวัง มาจาก
พวังพวัง เป็นต้น

ข. คำที่เป็นอักษรควบ หรือออกเสียงก้องสระ เช่น คนน
คนง คนอง คนเ คนแน ฉยข ฉยง ฉยข ฉยค ฉเพาะ ฉอ้อน ฉนิก

ค. คำที่ชนตนทว้ย ส. และ ฉ. เช่น ฉกน ฉเคิง
สทกสท้าน สทอน สเทอน

ง. คำที่ชนตนทว้ย สระ ที่เป็นคำซ้ำกันในชุด ฉ. เช่น
ชมไม ชมลอ ชมแลง ชมโลง ชมอ้า ชมอ้อ ชมอ้อม

๕. การใช้ไม้ไต่คู้

ไม้ไต่คู้ให้ใช้เฉพาะในกรณีต่อไปนี้

24/06/2564

(๑) ต้องการให้ออกเสียงสั้น เช่น เกรีค เกล็ค เม็ค

เล็ก เล็ก เล็ก เซ็ก เย็น เต็ก เห็น เร็ว เข็ก สเก็ก สนมเก็ก

(๒) ในการทักศัพท์ต่างประเทศ เฉพาะที่จำเป็น เช่น เซ็ก

(๓) ในการทำหน้าที่วรรณยุกต์ คือ คำ กี้ คงให้เขียน

ไปตามเดิม

ส่วนในกรณีต่อไปนี้ ไม่ต้องใช้ไม้ไต่คู้

(๑) คำที่ไม่ออกเสียงสั้นๆ เช่น กระหนอง กระแหงง กระหอม-
กระแหมม ขันจุเหรต ตะเบง กระเสนกระสาย

(๒) ในกรณีที่ไม่มี คำพ้อง เช่น เปน เอนตุ

(๓) คำที่มาจากบาลี-สันสกฤต เช่น เบญจ เบญฉา

เพชร

๖. การใช้ทนต์ทาคาต

คำที่จะใช้ทนต์ทาคาตนั้น ควรมั่นอยุทธสย คือ ให้ใช้แต่ใน
ที่จำเป็น เพื่อยกขมให้อ่านเป็นอย่างอื่นเท่านั้น เช่น กรณ การน
ไม่ให้ปนกับ กรน การน ส่วนคำ เช่น จัน สรรค สวรรค สรรพ
ไม่จำเป็นต้องมีทนต์ทาคาต

4

พิมพ์โรงพิมพ์เทศบาลนครกรุงเทพ
สี่แยกถนนนครสวรรค์ พระนคร
นายเหลียม พงษา ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา
๑๔/๗/๖๕

สำนักหอสมุด